

Åpenhetsloven – Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for Vónin Refa AS

1. Innledning

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold («Åpenhetsloven») trådte i kraft 1. juli 2022. Vónin Refa AS (heretter «bedriften») er omfattet av lovens virkeområde, jf. Åpenhetsloven §§ 2 og 3. Åpenhetsloven § 4 pålegger bedriften å utføre aktsomhetsvurderinger med formål om å identifisere faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, se § 4 bokstav a-f. Etter lovens § 5 skal resultatene fra aktsomhetsvurderingene offentliggjøres gjennom en årlig redegjørelse. Formålet med redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i nøkkelfunnene fra aktsomhetsvurderingene, og hvilke tiltak bedriften har iverksatt. Redegjørelsen er strukturert som følger: Punkt 2 inneholder en beskrivelse av bedriftens organisering, ansvarsfordeling under Åpenhetsloven, samt selskapets retningslinjer og prosedyrer for håndtering og oppfølging av Åpenhetsloven. Resultatene fra aktsomhetsvurderingene bedriften har utført beskrives under punkt 3.

Avslutningsvis følger en redegjørelse for tiltak bedriften har iverksatt for å følge opp resultatene fra aktsomhetsvurderingene.

Redegjørelsen vil oppdateres og gjøres tilgjengelig på bedriftens nettside innen 30 juni hvert år og ellers ved vesentlige endringer i bedriftens risikovurderinger.

2. Oversikt over organisering, ansvarsområder og retningslinjer for oppfølging av Åpenhetsloven

2.1. Organisering av virksomheten til bedriften

Vónin Refa er et heleid datterselskap av P/F Vón på Færøyene, som igjen er del av det islandske konsernet Hampidjan. Selskapet er organisert med hovedkontor på Finnsnes, og drift på følgende avdelinger; Alta, Tromsø, Finnsnes, Øvre Rossvoll og Svolvær. I tillegg har selskapet selgere lokalisert i Bodø, Tarva og Moskva, samt et datterselskap i Fosnavåg.

2.2. Om driftsområdet til bedriften

Selskapets drift relaterer seg i hovedsak til salg av varer og tjenester til fiskeri og havbruk. Varer kjøpes i hovedsak inn for videresalg, mens en mindre del produseres i egen regi.

Varer kjøpes fra et stort antall leverandører i inn- og utland. Varekjøpene kommer i stor grad fra norske og europeiske leverandører, mens enkelte varer/varegrupper kommer fra asiatiske leverandører. Deler av varekjøpene gjøres fra selskaper i eget konsern.

Selskapets kunder er i stor grad norske rederier og oppdrettere. Samlet eksport er normalt under 15% av omsetningen, og går i all hovedsak til nordiske/europeiske kunder.

2.3. Ansvarsområder og fordeling av oppgaver

Ansvar et i relasjon til Åpenhetsloven faller inn under styret og daglig leder. I det daglige er ansvaret med oppfølging av Åpenhetsloven delegert til medarbeidere i administrasjonen, som bl.a. sørger for å gjøre undersøkelser hos våre leverandører/samarbeidspartnere, rapportere til daglig leder og utarbeide selskapets rapportering på området.

2.4. Styrevedtak og retningslinjer, forankring av ansvarlighet og etterlevelse av Åpenhetsloven

Arbeidet med Åpenhetsloven er forankret i styret via deres årsberetning, vi viser til årsregnskapet for 2024. I den forbindelse er gjeldende retningslinjer for ansvarlig næringsliv gjennomgått og harmonisert med lovens krav og OECDs oppdaterte standarder.

Som en del av Hampidjan Group følger bedriften konsernets etiske regelverk (Hampidjans Code of Conduct), som beskriver kjerneverdier og integritetskrav for alle ansatte og selskaper. Alle medarbeidere skal gjøre seg kjent med retningslinjene, og gjennomgå dem ved ansettelse.

Bedriften arbeider målrettet for å sikre respekt for menneskerettigheter og gode arbeidsforhold i hele verdikjeden. Krav til leverandører er definert i vår Supplier Code of Conduct, som omfatter nulltoleranse for tvangs- og barnearbeid, retten til organisasjonsfrihet, krav til helse, miljø og sikkerhet (HMS), rettfærdige lønns- og arbeidsvilkår, miljøansvar, antikorrupsjon og ikke-diskriminering.

Bedriften følger Hampidjan Groups menneskerettighetspolicy og forplikter seg til å respektere grunnleggende rettigheter slik de er nedfelt i FNs erklæring, ILO-konvensjoner og andre internasjonalt anerkjente standarder.

Alle i bedriften har plikt til å varsle ved mistanke om brudd på etiske retningslinjer eller antikorrupsjonsregler. Varslingsrutiner er beskrevet i Hampidjan Groups Whistleblower Policy, som er lett tilgjengelig gjennom interne informasjonskanaler, herunder oppslag på arbeidsplassen, kvalitetssystemet og selskapets nettsider. Retningslinjene gjelder også for leverandører og eksterne samarbeidspartnere.

2.5. Rutiner for håndtering av faktiske og mulige konsekvenser som avdekkes gjennom aktsomhetsvurderingen

I arbeidet med Åpenhetsloven gjøres det risikovurderinger i forhold til produktgrupper, leverandørenes geografiske tilhørighet, hvor stor andel av innkjøpene de utgjør, mv. Kartlegging av leverandører og samarbeidspartnere skjer basert på denne risikovurderingen, slik at fokus legges der risikoen vurderes størst. Der kartleggingen hos leverandøren/samarbeidspartneren viser at risikoen for kritikkverdige forhold vurderes større enn det den bør være skal leverandøren/samarbeidspartneren følges nærmere opp – med den målsettingen at ev. kritikkverdige forhold skal bringes i orden. I verste fall må selskapet vurdere å finne alternative leverandører om kritikkverdige forhold ikke bringes i orden.

Selskapet erfarer så langt at Åpenhetsloven jobbes med fra selskapets selv, så vel som fra andre aktører i markedet, og at leverandører i land som normalt kan tenkes å ha større risiko virker å ta dette fokuset på ev. kritikkverdige arbeidsforhold mv. seriøst. Selskapet innser likevel at dette er et arbeid som trolig vil ta tid – og at det neppe kan ventes at alle kritikkverdige forhold løses «over natten», gitt at vi har et stort antall leverandører/samarbeidspartnere fra mange ulike kulturer/land.

3. Resultater fra aktsomhetsvurderinger

3.1. Kartlegging av leverandørkjede

Bedriftens arbeid med aktsomhetsvurderingene startet med å innhente en komplett oversikt over leverandører og samarbeidspartnere bedriften har hatt i rapporteringsperioden. Denne oversikten ble laget ved å innhente lister over selskaper bedriften har betalt eller mottatt betaling fra, selskaper bedriften har rammeavtale med, samt øvrige samarbeidspartnere bedriften har inngått avtaler med. Innhentingen av denne informasjonen resulterte i et treff på over tusen selskaper. Leverandørlisten oppdateres jevnlig og nye leverandører/samarbeidspartner risiko vurderes umiddelbart.

3.2. Avgrensning av søketreff, utvelgelse av parametere for aktsomhetsvurderinger

Etter at det totale antallet leverandører var kartlagt (ref. punkt 3.1), ble det nedsatt en arbeidsgruppe for å avgrense leverandørkjeden til et antall som var praktisk mulig å følge opp med videre undersøkelser. Det ble i den forbindelse besluttet å begrense søketreffet til selskaper som, etter en vurdering av flere parametere, utgjorde de største risikoene for faktiske og mulige negative konsekvenser for brudd på menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold.

Leverandørkjeden ble fordelt og avgrenset etter følgende kriterier:

- Størrelse på omsetning til/fra bedriften i 2023
- Varegruppe og produktkategori
- Produksjonssted
- Opprinnelsessted
- Hvorvidt selskapet er omfattet av Åpenhetsloven

Etter anvendelse av kriteriene ovenfor ble antallet selskaper redusert til om lag 80 selskaper. Utvalget på 80 selskaper består av norske leverandører, utenlandske leverandører og selskaper bedriften har rammeavtale med. Utvalget inneholder også flere norske bedrifter som har produksjonssted utenfor Norge.

3.3. Metode for kartlegging av risiko – Spørreskjema

Formålet med å foreta utvalget var å lage et utgangspunkt for videre oppfølging og undersøkelser.

Basert på utvalget som ble gjort utarbeidet bedriften et spørreskjema som ble sendt til leverandører/samarbeidspartnere i inn- og utland. Spørreskjemaene er sendt til alle leverandører som etter vurdering er anset som høyrisikogruppe basert på risikofaktorer som forretningsområder, type av industrier og produkter.

I april 2025 etablerte bedriften et konserninternt samarbeid for å effektivisere aktsomhetsvurderingene av leverandørkjeden som benyttes på tvers av konsernet. Samarbeidet på tvers av konsernet i 2025 medførte at enkelte leverandører ble kontaktet på nytt, og at spørreundersøkelsen er mer omfattende og avdekker rutiner innenfor kvalitet, styring, menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og HMS

Ideelt sett ønsket bedriften å motta svar på alle utsendte spørreskjemaer. Så langt har vi mottatt svar fra våre største utenlandske og norske leverandører. Andelen svar er ikke 100%, men har vært tilfredsstillende ut fra at vi har fått respons fra de med høyeste vurdert risikofaktorer.

4. Planlagte tiltak for identifiserte risikoeer

4.1. Hovedfunn – risikovurdering av egen virksomhet

Bedriften bedriver sin virksomhet i Norge, og aktivitetstypene som er omfattet av bedriftens virksomhet er omfattet av allmenngjort tariffavtale i Norge. Bedriften utfører rutinemessige stikkprøver og kontroller av arbeidstakers arbeidsforhold, arbeidsavtaler, sikkerheten på avdelinger og bruken av etablerte HMS-rutiner. Basert på undersøkelsene som er utført avdekket bedriften ingen brudd på menneskerettighetene eller risikoer for uanstendige arbeidsforhold. Bedriftens varslingskanal er basert på direkte kontakt med en overordnet leder.

4.2. Hovedfunn – risikovurdering av leverandørkjede

I vurderingen av risikofaktorer har bedriften særlig lagt vekt på varer og produktkategorier som er forbundet med høy risiko, samt om leverandørens produksjon eller administrasjon foregår i land som er forbundet med høy risiko.

I 2023 bedriften mottok svar fra 19 leverandører på spørreskjemaer innen rapporteringsperioden. Ut av svarene på spørreskjemaet har vi konkludert at 2 av de utenlandske leverandørene viser indikasjoner på mulige brudd på våre retningslinjer. Dette gjelder mangler på avtaler med underleverandører. I første omgang valgte vi å ta direkte kontakt med leverandørene og be dem å endre/justere på nåværende mangler, og oppdatere oss når slike endringer var gjort.

I 2023/2024 har vi fortsatt arbeidet med å sende ut skjema til resten av våre leverandører som ble vurdert med medium risiko. En god del arbeid var å sjekke nettsider til europeiske leverandører for å se om de jobber aktivt med Åpenhetsloven. Dette er blitt krav i EU og det viser seg at flere av leverandører jobber med tematikken. I tillegg til å hente inn informasjon om hvor langt de er kommet i prosessen, har vi sendt ut Code of Conduct til de fleste og har mottatt dette signert i retur.

I løpet av året har vi iverksatt målrettede tiltak overfor to leverandører som manglet formelle avtaler med sine underleverandører. Vi tok direkte kontakt for å kartlegge fremdriften i arbeidet med å etablere slike avtaler, og oversendte samtidig vår Code of Conduct for signering.

Begge leverandørene har bekreftet at de arbeider aktivt med å få på plass nødvendige avtaler, men har påpekt at prosessen er tidkrevende. Vi har derfor opprettholdt en tett og konstruktiv dialog, og gitt veiledning knyttet til innhold og utforming av avtalene som skal iverksettes fortløpende.

I 2025 gjennomførte vi også en revisjon hos én av leverandørene i Asia vi har hatt særlig tett oppfølging med. Revisjonen viste at selv om arbeidet med underleverandøravtaler fortsatt pågår, fremstår produksjonsforholdene som godt organiserte, rene og ryddige. Videre ga de ansatte inntrykk av å være godt ivaretatt og å ha tillit til ledelsen.

4.3. Tilgjengelige tiltak og oppfølging.

Leverandører som ikke etterlever bedriftens sine prinsipper for leverandøradferd, vil bli avvist som leverandør inntil avvik er utbedret. Bedriften kan velge å arbeide sammen med leverandøren for å oppnå forbedringer. I tilfeller hvor leverandøren ikke kan dokumentere progresjon og forbedringer, kan bedriften velge å avslutte samarbeidet.

Bedriften kan selv, eller gjennom tredjepart gjennomføre anmeldte eller uanmeldte revisjoner av leverandøren for å verifisere etterlevelse av kravene i dette dokumentet. Leverandører skal ha rutiner på plass for å kunne dokumentere etterlevelse av Vónin Refa sine prinsipper.

Bedriften gjennomfører jevnlig aktsomhetsvurderinger av sine viktige leverandører. Dette gjøres systematisk, ved hjelp av utsending av spørreskjema til våre leverandører. Leverandørene utfordres og sjekkes på forhold knyttet til helse, sikkerhet, ytre miljø/bærekraft, kvalitet, samt forretningsetikk og menneskerettigheter.

Alle våre større leverandører skal også signere på vårt Code of Conduct for å være godkjent som leverandør.

Ved å svare på vårt spørreskjema og signere Code of Conduct forventer vi at leverandører fra de kritiske land/områder blir å fokusere mer på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i sine virksomheter og sine leverandørkjeder og utbedre avvik fortløpende.

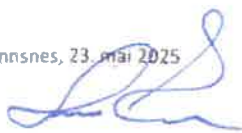
Utfra de aktsomhetsvurderingene som er foretatt blant våre leverandører og forretningsforbindelser, framkommer det pr. i dag ingen vesentlig risiko i negative konsekvenser knyttet til sosiale forhold, korrupsjon, menneskerettigheter eller arbeidstakers rettigheter.

Vi vil, dels i samarbeid med Hampidjan-konsernet, fortsette å jobbe med følgende:

- Å styrke kontraktsforpliktelser i avtaler og dermed fokusere sterkere på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele leverandørkjeden.
- Implementering av et nytt digitalt system for evaluering av leverandører som vil styrke oversikten over leverandørkjeden, bidra til å identifisere potensielle risikoområder og legge til rette for mer målrettede og effektive risikoreducerende tiltak.

Forespørsler om informasjon om denne rapporten eller hvordan bedriften håndterer faktiske og mulige negative konsekvenser i henhold til Åpenhetsloven kan sendes til: apenhetsloven@refa.no.

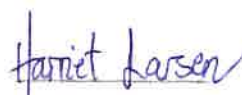
Finnsnes, 23. mai 2025

Hjörtur Erlendsson
styreleder

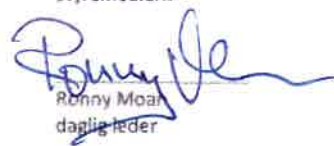

Hjalmar Petersen
styremedlem

Harriet Larsen

styremedlem

Ronny Moan
daglig leder

5. Signatur

Styret i Vónin Refa AS er kjent med innholdet i dette dokument.

Hjörtur Valdimir Erlendsson

Styreleder.

Dato, Sted:

Hjalmar Hentze Petersen

Styremedlem.

Dato, Sted:

Harriet Larsen

Styremedlem.

Dato, Sted: